

B o l g á r
HIREK

A magyarországi bolgárok két nyelvű havilapja

2009. december

Цена 150 форинта •• Ára: 150 Ft

Български В Е С Т И

Вестник на българите в Унгария

Българското републиканско
самоуправление,
Дружеството на българите
в Унгария и
Столичното българско
самоуправление

*Ви желаят
весела Коледа и
честита Нова
година!*

A Bolgár Országos
Önkormányzat,
a Magyarországi
Bolgárok Egyesülete
és a Fővárosi Bolgár
Önkormányzat

*kellemes karácsonyi
ünnepeket
és boldog új évet
kíván!*

dr. Muszev Dancso
a BOÖ elnöke

Tanev Dimiter
az MBE elnöke

Kalicov Vladimir
az FBÖ elnöke

БУЛФЕСТ 2009

Булфест тръгна из страната

На 20 ноември Българското републиканско самоуправление проведе своето поредно заседание в град Дебрецен, където домакин беше местното българско самоуправ-

от български произход с активна обществена дейност в колонията. (Списъкът с имената ще бъде публикуван отделно, а новите стипендианти вече са известени.)

ление. На срещата бе изслушана информация за дейността на Българското самоуправление в Дебрецен, което е организатор и

На следващия ден, в събота, в Дебрецен се състоя и традиционният ежегоден празник на Янтра – Булфест. Програмата бе замислена

мотор на дейността на българите в региона. На заседанието републиканското самоуправление гласува стипендии за ученици и студенти

като разходка из етнографските региони на България. Танцьорите от Янтра и Росица – от 3 до над 30 годишна възраст – дадоха живот на

сцената в продължение на час и половина, съпроводени от оркестрите Славия и Гайтан. Бяха изпълнени Пирински, Шопски, Добруджански и Тракийски танц; за пръв път на сцена бе представен и Варненския танц, усвоен по време на танцовия лагер във Фертьод тази година. В състава на Росица имаше попълнение от 4-5 годишни малчугани, които все още плахо, но с чувство за ритъм потропваха на сцената.

Със специален блок се представи и танцовият състав Биляна от

Карцаг. Учениците от местната гимназия под ръководството на своя учител Янош Майор вече години наред отделят от свободно-

BULFEST 2009

A Bulfest országjárásra indult

November 20-án a Bolgár Országos Önkormányzat Debrecenben tartotta meg a soros ülését, ahol a helyi bolgár önkormányzat volt a házigazda. A találkozáson a résztvevők részletes tájékoztatást kaptak a Debreceni Bolgár Önkormányzat munkájáról, amely a régióban élő bolgárok tevékenységének szervezője és motorja. Az önkormányzat tagjai az ülésen döntést hoztak az ösztöndíjak odaítéléséről, amelyeket olyan fiatalok kapnak, akik jó tanulmányi ered-

ményeik mellett aktív tagjai a bolgár közösségnek.

(Az ösztöndíjasok névsorát külön közöljük, a pályázók már megkapták az értesítést postán.)

Másnap, szombaton Debrecenben került megrendezésre a Jantra táncegyüttes hagyományos gálaestje, a Bulfest. A műsor egy kis körutazást tett Bulgáriai különböző etnográfiai régiókban. A Jantra és a Roszica táncosai, akiknek az életkora 3 és 30 év között van, másfél órán keresztül életet vittek a színpadra a Szlavja és a Gaytan zenekar

közreműködésével. A nézők láthattak pirini, sop, dobrudzsai és trák táncot, és a Jantra táncosai első ízben mutatták be színpadon a várnai táncot, amelyet nyáron a fertődi táborban tanultak. A Roszica táncegyüttesben pedig felléptek a 4-5 éves apróságok is, akik még félénken, de jó ritmusérzéssel táncolnak a színpadon.

то си време за български фолклор. Няколко години подред ходят и в България, където български хореографи поставят новите им танци. Димитранка Мишколци, председател на Българското самоуправле-

ние в Дебрецен, заяви, че Булфест в Дебрецен е голям празник не само за българите в Дебрецен и околните селища, където живеят изолира-

но отделни семейства; концертът от български фолклор е празник за града и за приятелите на България и българите. Той се състоя в залата на патинирания хотел „Аранбика“. След концерта веселието продължи с танцова къща, с неизброими срещи на българи, дошли от всички краища на страната – от Будапеща и Шопрон, от Мишколц и Халастелек, от Фелшъожолца, Дунахараста и Сигетсентмиклош; от различни поколения, с деца и с възрастни родители.

Танцов състав „Янтра“ отново допринесе за обединението на българите от цялата страна. С високо качество на изпълнението, с неподправеното настроение, про-

A karcagi Biljana Táncegyüttes is fellépett a rendezvényen. A helyi gimnázium tanulóiból álló együttes tanáruk, Major János vezetésével évek óta áldoznak a szabadidejükben arra, hogy a bolgár folklórral foglalkozzanak. Minden évben ellátogatnak Bulgáriába is, ahol bolgár koreográfusok tanítják be nekik a táncokat.

Miskolci Dimitranka, a Debreceni Bolgár Kisebbségi Önkormányzat elnöke elmondta, hogy a debreceni Bulfest nemcsak a Debrecenben és a környéken élő bolgárok számára nagy ünnep, hanem az egész város és Bulgária és a bolgárok barátai számára is. A rendezvényre a patinás Aranybika szálló koncerttermében került sor. A műsor után

jó hangulatú táncház következett, ahol az ország különböző pontjairól – Budapestről és Sopronból, Miskolcra és Halásztelekről, Felsőzsolcáról, Dunaharaszti és Szigetszentmiklósról érkezett bolgárok találkozhattak egymással.

A Jantra Néptáncegyüttes ismét sokat tett az ország különböző részeiben élő bolgárok egyesítéséért. Magas szintű előadásukkal, a fiatalság és a bolgár lélek által átjárt hamisítatlan jókedvükkel, azzal, hogy minden korosztály képviselőit le tudják bilincselni, ismét megmutatták, hogy a magyarországi bolgár közösség középpontját képezik.

пито с младост и български дух, с факта, че привличат хората от всички поколения – от най-малките до техните дядовци и баби, те затвърдиха за пореден път ролята си на център на българската общност в Унгария.

A Jantra Néptáncegyüttes köszöni a Bulfest rendezéséhez nyújtott támogatást a Soroksári Bolgár Önkormányzatnak, a Bolgár Országos Önkormányzatnak, a Fővárosi Bolgár Önkormányzatnak, a Zuglói Bolgár Önkormányzatnak, a Magyarországi Bolgárok Egyesületének, a XIII. kerületi Bolgár Önkormányzatnak, a Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségekért Közalapítványnak, a Debreceni Bolgár Önkormányzatnak, a Belváros-Lipótváros V. kerületi Bolgár Önkormányzatnak, az Újpesti Bolgár Önkormányzatnak, a Lórévi Bolgár Önkormányzatnak, a XVI. kerületi Bolgár Önkormányzatnak, a XVII. kerületi Bolgár Önkormányzatnak, a Dunaharaszti Bolgár Önkormányzatnak, a Szigetszentmiklósi Bolgár Önkormányzatnak, az Érdi Bolgár Önkormányzatnak, a Pécsi Bolgár Önkormányzatnak, a VIII. kerületi Bolgár Önkormányzatnak, a Ferencvárosi Bolgár Önkormányzatnak, a Pesterzsébeti Bolgár Önkormányzatnak, a XVIII. kerületi Bolgár Önkormányzatnak, a Szegedi Bolgár Önkormányzatnak és a Szigethalmi Bolgár Önkormányzatnak.

2009 година в V-ти район

Българското самоуправление в V район на Будапеща с председател Драгета Белошинова оставя зад

целите. Със средства от конкурси в района през тази година бяха подпомогнати езиковия и танцов лагер

себе си година с богата културна дейност. Вече години наред то подкрепя големите ни празници, организирани в Българския културен дом – Освобождението на България, Денят на славянската писменост и българската култура, Димитровден. Всяка година подкрепя и БУЛФЕСТ, който тази година се състоя в Дебрецен и редовно оказва материално съдействие на танцов състав „Янтра“, улеснявайки го в постигането на

във Фертьод, както и детския лагер в Равда. Оказано бе съдействие на художника Росен Русев при организиране на негова изложба в Дом „Рьоне Ердьош“, при графичното оформление на компактдиска с концерта на Никола Паров от 9 май 2008 г., както и на будапещенския фестивал Гласът на Балкана. Гдини наред подпомагат издаваните от Българското републиканско самоуправление книги и компактдискове, като книгата „Поли“ и

компактдиска на оркестър „Право“. Естествено организират и собствени мероприятия и вземат участие в организираните от района дейности. Вече се е превърнало в традиция Малко театро да представя най-новите си постановки в театър Мерлин. На 3 юни т.г. бе игран спектакълът „Елада Пиньо и времето“

През октомври заедно с Българското републиканско самоуправление и Българското самоуправление в XV район организираха Български ден в театър Мерлин, на който бе представен сборник с български драми „Полковникът-птица“ на издателство „Напкют“. Във втората част Малко театро представи спектакъл „Без граници“. На 5-6 юни на Летния сити фестивал участваха танцов състав „Янтра“ и оркестър „Право“, в Липотските дни бе представена българската кухня, а Слободан Вертетич и приятели изнесоха концерт.

A 2009. év az V. kerületben

A Belváros-Lipótváros V. kerületi Bolgár Önkormányzat, amelynek elnöke Belo-sinova Dragetta, idén is eseményekben gazdag évet tudhat maga mögött. Az V. kerületi Bolgár Önkormányzat évek óta rendszeresen támogatja a Magyarországi Bolgárok Egyesülete által szervezett nagy ünnepeket – Bulgária felszabadulásának ünnepét, a szláv írásbeliség és a bolgár kultúra napját és a Demeter-napot. Minden évben támogatja a BULFEST rendezvényt is, amely idén Debrecenben került megrendezésre. Rendszeresen nyújt anyagi támogatást a Jantra táncegyüttesnek, ezzel is segítve őket, hogy elérhessék céljaikat. Kerületi pályázatokból támogatták idén a

fertődi anyanyelvi és ifjúsági tábort, valamint a ravdai tábort. Anyagi segítséget nyújtottak Roszev Ruszen fest művésznak az Erd s Reneé Házban rendezett kiállításához, Parov Nikolának a 2008. május 9-i koncertje DVD-felvételének grafikai munkálataihoz, valamint a Balkán Hangja fesztiválnak. Évek óta támogatják a Bolgár Országos Önkormányzat által kiadott könyvek és CD-k megjelenését.

Természetesen saját rendezvényeket is szerveznek, és részt vesznek a kerület által rendezett eseményeken is. Már évek óta hagyománnyá vált, hogy a Malko Teatro a Merlin Színházban el adja legújabb darabját az V. kerületi Bolgár Önkormányzat

szervezésében. Idén június 3-án a Malko Teatro az Elada Pinjo és az idő című darabját játszotta el a Merlinben. Októberben a BOÖ-vel és a XV. kerületi Bolgár Önkormányzattal közösen szervezték meg a Bolgár Napot a Merlin Színházban, amelyen bemutatásra került a Napkút Kiadó nemrég megjelent Madár-ezredes című kötete, amely kortárs bolgár drámákat tartalmaz, és az est második részében a Malko Teatro mutatta be Határok nélkül című előadását. A kerületi események közül pedig a június 5-6-i Belvárosi Nyári Fesztiválon fellépett a Jantra Néptáncgyűttes és a Pravo zenekar, a Lipót Napok keretében pedig, ahol kisebbségek gasztronómiai bemutatója is volt, Wertetics Szlobodan és Barátai adtak koncertet.

Млади смолянски огнеборци в Будапеща

В резултат на дългогодишното сътрудничество между побратимените общини Смолян и Кишпещ, група деца – членове на Младежки противопожарен отряд “Млад огнеборец”, водени от пожарникари от град Смолян, участваха в международен проект в град Будапеща, съобщи Гл. инсп. Благой Янковски- Началник група “ДПК и ПД” в РУ “ПБС” Смолян. Целта на проекта бе да се подобри работата на службите за пожарна

безопасност и спасяване с учениците. По време на инициативата, продължила 3 дни, пожарникарите и децата имаха възможност да посетят Общината, където се срещнаха с кмета г-н Петър Гайда и разговаряха за възможностите на Общините и службите за спасяване за работа с деца. След това посетиха училището, чиито възпитаници бяха в Смолян миналото лято, и се запознаха с техния начин на работа и занимания с подрастващите.

Програмата включваше разглеждане на пожарно корабче, което бе особено атрактивно за групата от Смолян и интересно посещение на психо-полигон за обучение на пожарникари, където имаха възможност да видят как се готвят пожарникарите. Посетиха и град Егер, където се проведе среща със служителите в местната пожарна служба. За радост на децата, последния ден групата се разходи и весели в будапещенския Аквапарк. "Благодарение на усилията на г-н Ищван Силаги и гостоприемството на Община Кишпещ, Будапеща, изживяхме три незабравими дни в Република Унгария, върнахме се обогатени с впечатления и нови идеи за работата с децата", допълни Янковски.

Източник: SmolyanNews.com

Szmoljani ifjú tűzoltók Budapesten

Szmoljan és Kispest évek óta tartó testvérvárosi együttműködése keretében a szmoljani Ifjú Tűzoltók Klubja tagjai közül kikerült gyerekek csoportja részt vett Budapesten egy nemzetközi projektben.

A testvérvárosi ifjúsági program keretében Kiszpestre látogatott a bolgár testvérváros tűzoltóságának parancsnoka és hat diák, akik a helyi katasztrófavédelmi versenyen első helyezést értek el.

A Budapestre érkezett csoportot Gajda Péter polgármester fogadta a városházán, majd a tanulók a Deák gimnáziumban azokkal a diá-

kokkal találkoztak, akik nyáron Smolyanban jártak a csereüdülés részeként. A csoport programjában dunai hajóút, tűzvédelmi látogatás és éjszakai városnézés szerepelt, és a gyerekek megismerkedtek Eger nevezetességeivel is, sőt Szilvásváradra is ellátogattak a bolgár diákok.

Forrás: www.kispest.hu

Най-обичаше цветята

Мария Николаева разказва за своя съпруг, художника Миклош Мажаров

На 24 декември се навършват 80 години от рождението на българския художник Миклош Мажаров. Син на преселници от България, той става един от най-почитаните художници в Унгария и особено в родния си регион – Мишколц и околностите му. Отрано се проявява интересът му към природата и растенията, а след посещенията си в България, а после и в Италия – се затвърждава вродееният му афинитет към средиземноморския свят – неговите багри и форми. По повод юбилея на 2 декември в Българския културен дом бе открита изложба с графики на художника.

Миклош Мажаров е носител на поредица от професионални отличия, сред които награди от Зимните изложби през 1970, 1976 и 1978, както и най-значима – наградата Мункачи, която получава през 1981 г.

Много неща мога да разкажа за моя съпруг. Вече 12 години не е между живите.

Съвсем млада, току-що завършила университет, сключихме брак и изкарахме в България около седем месеца, където бях участъков

лекар в с. Топчии, Разградско. Там нямаше много възможност да рисува, но веднага завърза много хубави приятелства с хората от селото и всички много го обичаха и почита-

ха. Оттам пристигнахме в Унгария и се заселихме в Мишколц. В първите години беше много трудно, не го познавах.

Той е роден в село Алшождола, откъдето е майка му, а баща му е българин от Драганово, пристигнал още на 14 годишна възраст. Имал е много братя и сестри, били са пет деца и са живели заедно с унгарските баба и дядо и прабаба му в едно голямо семейство. Бащата, като всички българи по онова време, се е занимавал в градинарство. Бил е градинар в една богата аристократическа къща в

Алшождола, където се е занимавал повече с цветята и овошките в градината. Там Миклош е помагал още от малък и е успял да обикне цветята и хората. За няколко години се е

наложило баща му да отиде да работи в мина, заедно с него отишъл и Миклош, на 11 години бутал количка в мината, а през свободното време излизал навънка. Там, в Бакон, пейзажът е много красив, и рисувал цветята, хълмчетата. Отсреща имало една хубава мелница и мелничарят го попитал „А, бе, момченце, може ли да нарисуваш и моята мелница?“ И той я нарисувал. Това била първата му рисунка, която му донесла доход. Когато мелничарят го попитал какво иска в замяна, той поискал два килограма бяло брашно, за да

A legjobban a virágokat szerette

Maria Nikolaeva mesél férjéről, Mazsaroff Miklós festőművészről

December 24-én lenne 80 éves Mazsaroff Miklós bolgár származású festőművész. Bulgáriából áttelepült család gyermekeként nagy elismerésnek örvendő képzőművésszé vált Magyarországon, de különösen szülőhelyén Miskolcon és környékén.

Már korán megmutatkozott az érdeklődése a természet és a növények iránt, de bulgáriai és olaszországi látogatása után mélyült el igazán a vonzódása a mediterrán világ iránt. Születésének 80.

évfordulója alkalmából december 2-án kiállítás nyílt meg a művész grafikáiból.

Mazsaroff Miklós számos díj birtokosa, többek között háromszor kapott elismerést a Miskolci Téli Tárlatokon, a legjelentősebb kitüntetés azonban az 1981-ben elnyert Munkácsy-díj.

Nagyon sok mindent tudok mesélni a férjemről, aki már 12 éve nincs az élők sorában. Alig végeztem el az egyetemet, amikor összeházasodtunk, majd hét hónapot Bulgáriában töltöttünk, ahol egy Razgrad

környéki faluban voltam körzeti orvos. Ott nem volt sok lehetősége festeni, de nagyon összebarátkozott a helyiekkel és nagy tiszteletnek örvendett a körükben. Ezután eljöttünk Magyarországra, és Miskolcon telepedtünk le. Az első években nagyon nehéz volt, nem ismerték őt.

A férjem Alsózsoltán született, ahonnan az édesanyja származott, édesapja Draganovból érkezett Magyarországra 14 éves korában. Öten voltak testvérek, és együtt laktak a magyar nagyszülőkkel és a dédnagymamával. Édesapja egy gazdag alsózsoltai arisztokrata családnál volt kertész, Miklós kiskorától segített neki, ott szerette meg a virágokat és az embereket. Édesapja néhány évig arra kényszerült, hogy egy bányában dolgozzon, Miklós is

направи майка му галушки, че много обичал, а вкъщи никога не стигали.

По него време приемали даровити деца за обучение и след конкурс го приели в школа за художници край Вишеград, след това ги сливат с школата Деркович и след завършване на гимназия, кандидатства в Художественото училище, където го приемат през 1947 г. Завършва през 1953 г., отначало се занимава с приложно изкуство, оженва се, ражда му се син. Тъй като тогава живеел в Будапеща, свързал се с Дружеството на българите в Унгария и завързва много добро приятелство с Тодор Калицов, по това време секретар на Културния дом, и започва да учи български език. Като малък той е ходил първите 3-4 години в българското училище в Мишколц, но после позабравил. Възстановявайки знанията си по български език, той решава да отиде в България, да опознае родината на баща си и да се свърже с български художници.

През август 1956 г. той заминава за България, получава ателие, където да работи, от Елена Грънчарова, добра българска художничка. През есента, когато планира да се върне в Унгария, започва унгарската революция и границите са затворени. Тогава той заминава за Драганово, за да потърси роднините на баща си, откъдето го насочват към

Търново и в София, където също живеят хора от рода. При тези софийски роднини аз живеех на квартира, бях последна година студентка по медицина, стажантка. Там се запознахме.

Първите години беше много трудно. Оженихме се. Майка ми пристигна с мене в Унгария, тъй като сама не исках да тръгвам на непознато място. Още тогава се включи в активния живот на художниците в Мишколц и скоро след това го избраха за художествен секретар на Съюза на художниците от североизточна Унгария, където работи до излизането си в пенсия през 1989 г.

Страшно много самостоятелни изложби е имал. Много ми е трудно по спомени да възстановя участието му в различни изложби, но само до 60 г. възраст е имал 72 самостоятелни изложби. Непрекъснато вземаше участие в общи изложби, участвал е в множество пленери в Унгария и извън нея – в Словакия, Македония, България, Русия и др. Картините му са на много места.

Първите години работеше предимно графика. Работеше с пастел и с бои, които разтваряше с яйце. Така е учил в университета, че старите място така са разтваряли боите – не с вода, а с яйце, и затова са толкова трайни. Той рисува неща, които е виждал, затова много пътувахме – били сме три пъти в Испания, на

Канарските острови, в Майорка, Египет, Турция, в Съветския съюз, Англия, Франция – и винаги ми е било чудно, защото той правеше

много снимки, но там никога не рисува. Само когато ходеше на пленер, тогава рисува с пастели, които се събират в кутия – както сега си носят лаптопите. Понякога се притеснявах, че изложбата наближава, а той не е готов; връщам се вкъщи, а той лежи и слуша класическа музика. Но после за половин ден беше готова картината – първо трябва да се роди в главата му, а другото е техника, казваше.

Чуден човек беше. Имаше договори с някои кооперативи и фабрики, според които всяка година трябва да прави там по една изложба. Никога не е работил по поръчка. Пейзажите и цветята са нещата, които най-много обичаше да рисува.

vele volt ott, 11 évesen tolt a csillékét. Ott a Bakonyban a természet nagyon szép, ő pedig elkezdte lerajzolni a virágokat, a dombokat. Amikor az ottani molnár megkérte, hogy rajzolja le a malmát, ő két kiló lisztet kért cserébe, hogy az anyukája galuskát csinálhasson nekik. Abban az időben a tehetséges gyerekeket a Visegrád melletti képzőművészeti iskolába vették fel, majd miután elvégezte a gimnáziumot, a Képzőművészeti Főiskolára került. 1953-ban szerzett diplomát, kezdetben iparművészettel foglalkozott, megnősült, és született egy fia. Mivel akkoriban Budapesten élt, megkereste a Magyarországi Bolgárok Egyesületét, ahol nagyon jó barátságba került Kalicov Tódorral, az Egyesület akkori titkárával, és elkezdett

újra bolgáruul tanulni, mivel már elfelejtette azt, amit kis gyerekként a miskolci Bolgár Iskolában megtanult. Miután felelevenítette a bolgártudását, elhatározta, hogy megismeri édesapja országát. 1956 augusztusában érkezett meg Bulgáriába, ahonnan ősszel a magyarországi forradalom miatt nem tudott hazatérni. Szófia rokonokhoz került, akiknél én albérletben laktam, így ismerkedtünk meg. Az első években nagyon nehéz volt. Összeházasodtunk, és az édesanyám is eljött velem Magyarországra, mert nem akartam egyedül elmenni egy ismeretlen helyre. Ő azonnal bekapcsolódott a miskolci képzőművészek életébe, és rövidesen megválasztották az Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége észak-magyarországi területi

szervezetének titkárává, és ezt a posztot egészen 89-es nyugdíjazásáig töltötte be. Rengeteg önálló kiállítása volt, 60 éves koráig 72, de nagyon sok csoportos kiállításon és plain air-en is részt vett Magyarországon és külföldön. Sokat utaztunk, mert azt szerette lefesteni, amit látott, ezért rengeteget fényképezett, helyben azonban sohasem festett. A festéket tojásban oldotta fel, így tanulta a főiskolán. A képnek először a fejében kellett megszületnie, azután akár fél nap alatt is elkészült vele. Csodálatos ember volt. Szerződése volt több TSZ-szel és gyárral, amelyekben évente kellett egy-egy kiállítást csinálnia. De soha nem dolgozott megrendelésre. Legjobban tájképeket és virágokat szeretett festeni.

Шумен е столицата на Унгария в България

Под това заглавие местният шуменски вестник публикува материал, посветен на тържествата по случай 60 годишнината от основаването на Къщата-музей Лайош Кошут и 160 г. от идването на унгарските емигранти в Шумен през 1849 г. Гост на тържеството бе унгарският посланик в България Юдит Ланг, както и българи от Унгария, представени от Българското самоуправление в VIII район на Будапеща – Гизела Калицов и Лайош Коложи. Маргарита Стилянова, която вече 35 години е уредник на къщата-музей, разказа за историята на музея, носител на орден Св. св. Кирил и Методий и четири унгарски отличия.

В своето слово посланик Ланг заяви, че унгарците „са благодарни, че българското население приема със силна симпатия унгарските емигранти“, и обърна внимание, че: „Сега България и Унгария са членове на Европейския съюз, но още в онова време Лайош Кошут е имал подобна идея за обединение на нациите в така наречената

Дунавска федерация.“ Кметът на Шумен Красимир Костов заяви, че „Шумен е столица на Унгария в България“ и изрази убеждението си, че този юбилей е само първата стъпка в бъдещето ползотворно сътрудничество между Унгария и България в обединена Европа.

Гала на малцинствата

На 13 декември в неделя за пореден път се състоя Гала на малцинствата, организирана от Института за унгарска култура. Тя се състоя традиционно в сградата на института в Будаиското Вигадо. Гостите бяха поздравени от главния директор на института Ерика Борбат, а в програмата взеха участие изгълнители от 13-те малцинства, сред които и Формация Балкан. ФОРМАЦИЯ БАЛКАН е създадена по повод юбилейната гала-вечер на малцинствата и символизира връзката на балканските народи чрез музиката и танца. В програмата на формацията участват танцьори от сръбския състав от Лорев, гръцки танцьори от „Хелидонаки“ и български танцьори от „Янтра“. Музикален съпровод: „Зеус и приятели“ – оркестъра на Василис Ангелидис. Галата се провежда под патронажа на министъра на образованието и културата д-р Ицван Хилер. На вечерта бяха раздадени и почетните plakети Про култура миноритатум хунгарие.

Sumen Magyarország fővárosa Bulgáriában

Ezzel a címmel jelent meg a sumeni újságban az az anyag, amely a Kossuth Lajos Emlékház megalapítása 60. és a Kossuth-emigráció Sumenbe érkezése 160. évfordulójának szentelt ünnepségről számol be. Az ünnepségen részt vett Láng Judit, a Magyar Köztársaság szófiai nagykövete, valamint a magyarországi bolgárok képviselőjében a VIII. kerületi Bolgár Kisebbségi Önkormányzat tagjai: Kalicov Gizella és Kolozsi Lajos. Margarita Sztiljanova, aki immár 35 éve az emlékház igazgatója, mesélt a múzeum történetéről, amely a Szent

Cirill és Szent Metód érdemrenden kívül négy magyar kitüntetés birtokosa is. Láng Judit nagykövet beszédében kijelentette, hogy a magyarok „hálásak azért, hogy a bolgár lakosság nagy szimpátiával fogadta a magyar emigránsokat“, n”. Kraszimir Kosztov, Sumen polgármestere úgy fogalmazott, hogy „Sumen Magyarország főváros Bulgáriában“, és kifejezte abbéli reményét, hogy ez a jubileum csak az első lépése lesz a Magyarország és Bulgária közötti gyümölcsöző együttműködésnek a jövőben.

Nemzetiségi Gála

Idén december 13-án került sor a Magyar Művelődési Intézet által rendezett Nemzetiségi Gálára a Budai Vigadóban. A vendégeket Borbáth Erika, az intézet igazgatója köszöntötte, a műsorban pedig a 13 kisebbség művészei léptek fel, köztük a Balkán Formáció is. A Balkán Formáció a balkáni népek kapcsolatát szimbolizálja a zenében és a táncban – tagjai a Lórévi szerb, a Helidonaki görög és a Jantra bolgár táncegyüttes tagjai közül kerültek ki, a zenei kíséretet pedig Vaszilisz Angelidis Zeusz és barátai nevű zenekara szolgáltatta.

Сборник за Тома Вишанов

На 14 октомври в Българския културен институт бе представен новоизлезлия сборник „Тома Вишанов и неговата епоха“, с което бе завършен цикъла от изложба, конференция и публикуване на събраните материали за един от загадъчните и твърде интересни български живописци от XVIII-XIX век.

Изданието е посветено на 10 годишнината от основаването на Българския културен форум и излиза с подкрепата на

Министреството на труда и социалните въпроси, българските самоуправни в XI, XII и XXII район. Двете основни статии в сборника са на двете изследователки на Тома Вишанов – Елена Генова и Марта Над. Той е богато илюстриран, за което редакторите (Тошо Дончев и Кристина Менхарт) изказват благодарност на Сръбската църковна община в Буда, Унгарската православна община към Московската патриаршия и на Унгарската екзархия на Цариградската патриаршия за отзивчивата помощ при изготвянето на фотографиите, дело на Михайл Дьомьотър.

Наред с това в сборника са публикувани изследвания и текстове на унгарски българисти, на някои членове на БКФ, както и на отец Стефан Мамаков, обхващащи доста широк диапазон на религиозния живот на българите през новото време, някои от тях вече публикувани в сп. „Хемус“.

Антология Баратшаг

Антологията на сп. Баратшаг съдържа творби на писатели, поети и преводачи от 13-те унгарски малцинства и е издание на Филантропно дружество Баратшаг (Дружба). Тя е издадена по случай 15-тата годишнина от основаването на списание „Баратшаг“.

Изданието излиза с подкрепата на държавния секретар за Малцинствена и национална политика при Канцеларията на министър-председателя.

В антологията са включени творби, издадени през изминалите 15 г. в списанието на езика на малцинствата и на унгарски език. Сборникът е илюстриран от известни художници, а негов редактор е Ева Майер.

Kötet Toma Visanovról

Toma Visanov és kora címmel jelent meg kötet az egyetlen bolgár barokk ikonfestőről a Bolgár Kulturális Fórum megalakulásának tizedik évfordulójára. A háromnyelvű könyv a Toma Visanov és kora - felekezeti kapcsolatok Magyarország és a Balkán között a XVIII. században című konferencia szerkesztett anyagait tartalmazza. Magyarországon Toma Visanov negyven képéről tudunk, ebből harminchárom nagyon jó állapotban van. A kötetben ezekből 16 festmény látható.

A könyvben a tavalyi konferencia két főelőadása, Nagy Mártáé és Elena Genováé teljes változatban, két nyelv-

ven olvasható, a többi előadás az előadó nyelvén került a kötetbe bolgár, illetve magyar összefoglalóval, de minden előadásról készült angol nyelvű rezümé is.

A Szociális és Munkügyi Minisztérium támogatásával megjelent Toma Visanov-könyvet tavasszal Bulgáriában is bemutatják, valamint kiállítás is nyílik az Alexander Nevszkijről elnevezett székesegyház kriptájában a Magyarországon őrzött festményekről készült fotókból.

Barátság Antológia

Megjelent a 13 magyarországi nemzetiség íróinak, költőinek, fordítóinak első közös antológiája a közhasznú Filantróp Társaság Barátság Egyesülete kiadásában. A kiadvány megjelenését a Miniszterelnöki Hivatal Kisebbség- és Nemzetpolitikáért Felelős Szakállamtitkársága támogatta.

Az antológiában az elmúlt 15 évben a folyóiratban megjelent művekből olvasható összeállítás, magyarul és a nemzetiségek nyelvén is. Neves képzőművészek illusztrálják a kötetet, melynek szerkesztője Mayer Éva.

Втората Божия заповед

„Не си прави кумир и никакво изображение;
не им се кланяй и не им служи”

Възлюбени в Господа чеда,

Що е това кумир! – Кумирът е идеализиран материален предмет, средство да почиташ нетленния Бог, чрез тленните образи на хора, птици, четириноги и влечуги, от самонаказали се хора идолопоклонници, които му принасят жертви и му се кланят.

Виждайки тази порочна склонност към нелоялност и непостоянство, Бог ни е забранил да заменяме служението си към Него, със служение към някой или към нещо.

Естествено е веднага у някои да възникне въпросът – не нарушаваме ли тази изрична заповед с почитта си: към св. Богородица, към св. апостоли и към всички светци, на които издигаме храмове, устройваме празници и служим литургии?

Не са ли те за нас нещо като божества на които се молим, очаквайки помощ и закрила? Уви, не са. Всъщност ние не ги боготворим, а почитаме паметта им като на Божии люде воювали за истината до смърт, както Спасителят е казал: ”Който приема тях, Мене приема, а който приема Мене, приема Този, Който Ме е пратил”. И във всяка литургия посветена на някой светец, принесената жертва е само и единствено на Бога. Но защо трябва да почитаме светците! – Защото запознавайки се с житията им, ние ще се опитаме да подражаваме на тяхната вяра и преданност до смърт към истинския Бог, с надеждата да бъдем удостоени с венеца на славата. Защото чрез житията си, светците сякаш ни казват: ”И ние бяхме човечи с немощи като вашите, но с Божията помощ победихме греха. Опитайте и вие, и ще се доближите като нас до Бога, намирайки утеха и спасение за душата си”.

Но, ако с почитането на светците сме в съгласие с Божията воля, то не е ли идолопоклонство това, че правим свещени изображения (икони), палейки пред тях кандила и свещи, и смирено се покланяме?

Затова, търсейки смисъла на втората Божия заповед, ще сравним иконата с идола, който не е нищо повече от едно символично изображение, на обожествена, въображаема материализирана измислица, издигната на пиедестал, с претенцията, че е истински Бог! Именно заради богоотстъпниците идолопоклонници Бог говори чрез казаното от пророк Исая: ”Аз съм Господ. Това е Моето име. Не давам нито славата Си никому, нито хвалата Си на истукани”. Следователно, иконите които красят домовете и храмовете ни – не са божества, а само картина на реални библейски лица и събития, свещени образи, които въздействат недвусмислено върху съзнанието на вярващите, заради което ги почитаме.

Възлюбени,

„Проклет да е, който направи издялан или излят кумир”; - заклеявява с право строгия Моисеев закон, според който само на човека е позволено Богу да се кланя и всеотдайно да Му служи. Но с болка и съжаление трябва да признаем, че много от днешните християни са друг вид идолопоклонници, чийто модерни идоли са не по-малко погубващи душата на човека, отколкото древните, за които ни изобличава безсмъртния тълкувател на Божието слово св. Иоан Златоуст: ”Не се кълнете напразно, че не се кланяте на златния телец, а докажете с дела, че не вършите онова, което златото ви заповядва. Едни почитат богатство, другите корема си, трети друга низка страст. Не им принасяте жертвени животни, но им давате най-святото – собствените си души. Уж не се кланяте и не

подгъвате за молитва колене пред бездушните идоли, но с робска покорност изпълнявате заповедта на корема си, на златото, както и на всякаква греховна страст, подчинила телата и душите ви!?”

Всяка любима страст, скрита в дълбините на човешката душа сякаш се превръща в идол, и заема мястото на Бога, за което уверено ни говори епископ Брянцианов: ”Страстта не винаги прозира в делата ни, но ако неподозирани сме завладяла чувствата и мислите ни, които са удовлетворени само когато мечтаят за нея, идолопоклонникът никога не намира сили да ѝ се противопоставя, дори и в мига на своята гибел.” Да разгледаме по-обстойно сребролюбието или вярата в парите - този най-типичен идол на човечеството, за който св. ап. Павел казва следното: ”Користолюбието е идолослужение, а корена на всяко зло е сребролюбието. И който му се отдаде - се отклонява от вярата и си навлича непредвидими мъки”

Щом сребролюбецът вярва в силата на парите и в тяхно име се подлага на скърби и страдания, значи има религиозно отношение към Мамона. Колко ли всеночни бдения, колко ли грижи и безпокойства посвещава на своя идол - богатството! Той неописуемо страда, но е готов и да умре за парите си! Той е влюбен в тях. Той е безнадежден идолопоклонник! Враждува с хората, защото те вече не са негова цел, а само средство за забогатяване. Станал е зъл и немилосъден. Губи безвъзвратно всички добродетели. И сякаш всички жертви са били напразни, защото ненаситният Мамон не одобрява нито една от тях - време, сили, здраве, радости, съвест и любов! Той иска много повече! Исква да погълне като последна жертва и самия сребролюбец!

Сребролюбието не подбира жертвите си. Настанява се там, където намери пристрастеност към имане, в сърце за което среброто е свети-

ня. Да си сребролюбец не значи че си богат, защото на сребролюбца много не му достига. Той е само охранител на парите, техен роб, но не господар или владетел.

Богат е не този, който има много, а този, който не се нуждае от много. И беден е не който нищо няма, а всеки, който желае много. Богатството е оръдие за добродетели, а не както мисли сребролюбца, че ще го предпазва от болести, че ще удължи живота му, че ще прогони смъртта от живота му.

Ето какво духовно израждане постига всеки необуздан сребролюбец, презрял Бога, привързвайки се към Мамона. Нека не забравяме, че не може човек да слугува честно на двама господари, защото, където е съкровището му, там ще бъде и сърцето му. Изборът е наш. Амин. С л е д в а.

Избори в храма

На 29 ноември Българският православен храм „Св. св. Кирил и Методий” в Будапеща се изпълни до пръсване за избора на ново Църковно настоятелство. За изборите де регистрираха 156 души, от които 150 гласуваха. За членове на Църковното настоятелство бяха предложени 10 души, а за Контролната комисия - 5. В новото Църковно настоятелство бяха избрани:

Милка Христова
Иван Мицов
Димитър Кушев
Николай Велков
Владимир Кирков
Отец Стефан Мамаков
(по право)

Контролна комисия:
Екатерина Златарева
Иван Цочев
Иван Караилиев

На 9 декември Църковното настоятелство проведе учредителното си заседание, на което за негов председател бе избран Владимир Кирков, а за заместник-председател - Милка Христова. Председател на Контролната комисия стана Иван Цочев.

Választások a templomban

2009. november 29-én zsűfólasig megtelt a budapesti Szent Cirill és Szent Metód Bolgár Ortodox Templom az új Egyházbizottság megválasztására. 156 fő regisztrálta magát a választásokra, és végül közel 150-en adták le a szavazatukat. Az Egyházbizottságba 10 jelölt, az Ellenőrző Bizottságba 5 jelölt volt, közülük a következők kerültek megválasztásra:

Egyházbizottság: Hrisztova Milka, Micov Iván, Kusev Dimiter, Velkov Nikolaj, Kirkov Vladimir, Kucarov Dimiter, Mamakov Sztefan (automatikusan tag)

Ellenőrző Bizottság: Zlatareva Ekaterina, Cocsev Iván. Karailiev Iván

Az Egyházbizottság 2009. december 9-én tartotta meg alakuló ülését, amelyen Kirkov Vladimirt választotta meg elnöknek és Hrisztova Milkát alelnöknek. Az Ellenőrző Bizottság elnöke Cocsev Iván lett.

Микулаш в Българската детска градина

Микулаш посети и децата от Българската детска градина на 4 декември. Децата го очакваха с вълнение и дни наред се готвиха за неговото посрещане: пекоха меденки и ги украсиха със захарни рисунки. На сутринта на дългоочаквания ден децата разговаряха дали са били добри вкъщи, дали са помага-

ли у дома и на по-малките от тях. Когато отвориха четвъртото прозорче на големия адвентски календар, там намериха съобщението, че всички деца са били добри през изминалата година...

След закуската децата тъкмо играеха, когато се позвъни и в детската градина пристигна Микулаш с

голяма торба. Той поседна, за да си почине, похапна от меденките и изпи чаша мляко, за да има сила. Децата му изпяха български и унгарски песни, рецитираха му стихотворения на двата езика и му изиграха и едно хоро. Микулаш беше много доволен от тяхната програма и за награда им раздаде по един адвентски календар и много лакомства.

Микулаш за българските деца

Детският празник е празник за цялото семейство, на който се стичат хора от различни поколения. Насъбраните на 6 декември в Българския православен храм „Св. Св. Кирил и Методий“ деца и техните родители и тази година посрещнаха Микулаш, който пристигна с пакети подаръци за най-малки-

те. С интерактивната приказка на Малко театро, представена от Габриела Хаджикостова, малчуга-

ните произнасяха български думички и реагираха на събитията, които ги заобикаляха. Младият Микулаш не само раздаде торбичките с лакомства, а имаше и добра дума за всички деца. Мнозина от тях дълго не искаха да се разделят с добрия „старец“, а родителите направиха много снимки.

A Mikulás a bolgár gyerekeknél

A gyerekek ünnepe ünnep az egész családnak, amelyre összegyűlnek a különböző korosztályú családtagok. A Szent Cirill és Szent Metód Bolgár Ortodox Templomban december 6-án a bolgár gyerekek szüleikkel, nagyszüleikkel várták a Mikulást, aki nagy zsák ajándékkal érkezett meg. A Malko Teatro interaktív meséjét Hadzsikosztova Gabriella mutatta be, a gyerekek pedig megmutatták, milyen sok szót tudnak bolgáru. A fiatal Mikulásnak minden gyerekhez volt egy-két kedves szava, miközben szétosztotta az ajándékokat. A legkisebbek közül sokan nem is akarták elengedni őt, a szüleik pedig rengeteg fényképet készítettek róluk.

Mikulás a Bolgár Óvodában

A Mikulás idén is ellátogatott a Bolgár Óvodába. December 4-én a gyerekek nagy izgalommal várták őt, sőt már napok óta készülődtek a fogadására: mézeskalácsot sütöttek, amit cukormázzal szépen kidíszítettek. A nagy nap reggelén az óvónők arról beszélgettek a gyerekekkel, hogy jók voltak-e, segítettek-e otthon, segítettek-e kisebb gyerekeknek. Majd kinyitották a nagy adventi naptár 4. ablakát, ahol azt az üzenetet találták, hogy minden gyerek jó volt... Reggeli után a gyerekek még játszott-

tak egy kicsit, és egyszer csak megszólalt a csengettyű – és belépett a Mikulás a nagy zsákjával. Leült, hogy megpihenjen, evett egy kis mézeskalácsot és ivott egy pohár tejet, hogy erőt gyűjtsön. A gyerekek magyar és bolgár dalokat énekeltek neki, verseket mondtak mindkét nyelven, sőt egy horót is eltáncoltak. A Mikulás nagyon elégedett volt a gyerekek szereplésével, és jutalmul egy-egy adventi naptárt és édességeket rejt csomagot adott nekik.

Литературен конкурс

за деца и юноши от всички български общности по света

ДЪРЖАВНАТА АГЕНЦИЯ ЗА БЪЛГАРИТЕ В ЧУЖБИНА обявява четиринадесетото издание на Детско-юношеския литературен конкурс "Стефан Гечев" 2010 година

За 2010 година предлагаме една тема за всички възрасти:

Българските народни приказки – извор на мъдрост и доброта в моя свят

Краен срок за предаване: 30.4.2010 г.

Резултатите ще бъдат обявени след 15.5.2010 г.

Каним да участват деца и юноши на възраст от 6 до 19 г. (от I до XII клас) от всички български общности в чужбина.

Няма жанрови и видови ограничения - всеки участник може да напише върху тази тема есе, съчинение или стихотворение.

Българските народни приказки изобилстват от народна мъдрост и

умело разкриват доброто, което е така нужно светът да бъде по-красив и по-истински. Темата дава възможност децата да разгърнат творческия си потенциал и да разкрият светоусещането си както вътрешно, така и външно в заобикалящия ги и реален свят. Приказките са носител на общочовешки ценности и спомагат при възприемането и разграничаването на красивото от грозното, на лошото от доброто, на истината от лъжата. Освен извор на мъдрост и доброта приказките са мост по който крехката и чувствителна душа на детето преминава за да стане тя по-устойчива и по-силна в трудни житейски ситуации. Приказките са началото. Те посяват семената, от които израстват характерът и личността. Приказките развиват фантазията, представите, а също така и отношението към околния свят. Успех на всички участници в това приказно предизвикателство!

Писмата с литературните творби трябва да съдържат следната

информация за автора:

- лично и фамилно име
- точен адрес
- учебен клас и навършени години
- учебно заведение
- телефон и електронна поща за контакт.

Предпочитаме да ни изпращате вашите работи по електронната поща.

Ако това не е възможно, използвайте обикновената поща или факса.

Нашият адрес е:

Лили Спасова
Държавна агенция за българите в чужбина
Бул. "Дондуков" 2а
София 1000
Bulgaria
Телефон: ++359 2 935 06 57
Телефон/факс: ++359 2 935 06 51
E-mail: l.spasova@aba.government.bg

Стипендианти

на Българското републиканско самоуправление и Столичното българско самоуправление за 2009/2010 учебна година:

Средношколци:

Йордан Бебревски
Виолет Доци
Анна Шумова
Виктория Танев
Йожеф Шаш
Светлин Тани
Неда Трифинова
Антоанета Бернат

Ласло Иванчик
Никола Иванчик

Студенти:

Анна Балинт
Гергьо Григоров
Теодора Калицов
Дора Пападопулос

Тимеа Тодоров
Беата Бебревски
Анжел Ретай
Даниела Джонгова
Русана Тодорова
Марина Тютюнков
Петер Гецов
Анет Гецов

Имотите ще поевтинят с още 10% в началото на 2010 г.

Ако икономиката на България продължава да се развива със сегашните темпове, банковото кредитиране продължава да бъде трудно, а външните капитали - да намаляват, още в началото на 2010 г. имотите ще поевтинят с още 10%. Това е изводът от доклад на консултантската компания Industry Watch. През изминалата година цените на жилищата в страната намаляха с около 30%. Според изчислението на Industry Watch общата им стойност през третото тримесечие на 2009 г. е намаляла с 6 млрд. лв. и вече е 105 млрд. лв. Анализаторите посочват още, че наемите падат със значително по-бавни темпове. Междувременно излезлият вчера ноемврийски индекс на финансовата къща "Моите пари" показва, че макар и плахо, лихвите по потребителски и ипотечни кредити продължават да падат. 3 банки например са намалили лихвите за ипотечни кредити през ноември - банка "Пиреос", СИБанк и Уникредит Булбанк.

От 1 януари изтеклите шофьорски книжки не важат в чужбина

С шест месеца се удължава валидността на документите за самоличност, чийто срок изтича в началото на 2010 г. Това гласува парламентът, защото МВР не е готово да започне преди март догодина подмяната на личните документи на гражданите по новата технология, която включва и биометрия в паспортите. Личните карти и шофьорските книжки, чийто срок ще бъде удължен, обаче ще важат само на територията на страната. Хората, които искат да пътуват зад граница, ще трябва да имат или лична карта, валидна за страните от ЕС, или международен паспорт. Преди удължаването на срока да влезе в сила, изтичащите лични карти трябва да бъдат подновени. Съществува възможност, гражданите, чиито документи изтичат преди март и не желаят да се възползват от удължения срок, да си ги подновят. Те ще важат за времето, посочено в тях. И в момента се приемат заявления на хора, които искат да си издадат предварително нова карта и паспорт.

60% от учителите у нас са пред пенсия

Задава се сериозна липса на учители не само по чужди езици и компютри, както е в момента, но и по всички предмети. Това може да доведе до срыв в средното образование, тъй като през 2013-2014 г. около 60% от учителите трябва да се пенсионират. В същото време по данни на съюза младите учители у нас са едва малко над 2%. Затова училищните директори настояват за увеличение на началната учителска заплата, която в момента е 450 лв. Според тях от юли догодина тя трябва да стане 550 лв. и всяка година да се увеличава с по 100 лв.

Всеки пети българин вече е на прага на бедността

Всеки пети българин догодина ще живее под или около прага на бедността, показва доклад на Световната банка за влиянието на световната икономическа криза върху семействата в Европа и Централна Азия. Според анализа през 2010 г. крайно бедните у нас, което ще рече с доход под 2.50 долара на ден, ще бъдат 4% от

2010 elején az ingatlanok ára újabb 10%-kal csökken

Ha Bulgária gazdasága a jelenlegi ütemben fejlődik, a banki hitelezés továbbra is nehéz lesz, a külső tőke pedig csökken, már 2010 elején az ingatlanok ára újabb 10%-kal csökkenhet. Az elmúlt évben a lakások ára mintegy 30%-kal esett. A lakások összértéke 2009. harmadik negyedévében 6 milliárd levával lett kevesebb, jelenleg 105 milliárd leva. Az elemzés szerint azonban a bérleti díjak sokkal kisebb mértékben csökkennek.

Január 1-től a lejárt jogosítványok nem érvényesek külföldön

A 2010 elején lejárt személyazonosság igazolására szolgáló dokumentumok érvényességét hat hónappal meghosszabbítják Bulgáriában, mivel a Belügyminisztérium március előtt nem lesz képes biometrikus útleveleket kiállítani. A meghosszabbított érvényesség személyazonosító igazolványok és a jogosítványok azonban csak országon belül lesznek érvényesek. Azoknak, akik EU-tagországokba akarnak utazni, megújított személyazonosító igazolványra és jogosítványra van szükségük.

A tanárok 60%-a nyugdíj előtt áll

Komoly tanárhiány lesz a közeljövőben, nemcsak idegen nyelvből és számítástechnikából, hanem minden tantárgyból, ami akár a középfokú oktatás összeomlásához is vezethet. 2013-2014-ben a tanárok mintegy 60%-a lép be a nyugdíjkorba. A fiatal tanárok aránya viszont alig 2% fölött van. Az iskolaigazgatók ezért a kezdő tanárok fizetésének emelése mellett lobbiznak, azt szeretnék, hogy a jelenlegi 450 leva helyett 550 leva legyen.

населението. Това е с процент повече, отколкото през последните 2 години. По-сериозно е увеличението при живеещите на границата на бедността, т.е. с доход между 2.50 до 5 долара на ден. От 15% преди година делът на тези българи вече е 19 на сто и догодина ще остане без промяна.

420 лв. става минималният доход за осигуряване

Минималният осигурителен доход за самоосигуряващите се догодина се вдига от 260 лв. на 420 лв., решиха депутатите при окончателното гласуване на бюджета за държавното обществено осигуряване за 2010 г. Драстичното увеличение предизвика най-много критики от опозицията. Хасан Адемов от ДПС предложи прагът да остане 260 лв., тъй като в противен случай тази категория лица ще отиде в сивия сектор. Тук попадат адвокати, нотариуси, свободни професии. Според Емилия Масларова от БСП подобна крачка е необходима, но скокът не бива да е толкова драстичен. Съпредседателят на "Синята коалиция" Иван Костов се съгласи с опозицията, че увеличаването на минималния осигурителен доход за самоосигуряващите се не е антик-

ризисна мярка и ще ги принуди да укриват доходите си. Според него от ГЕРБ не разпределят симетрично тежестта между всички и си затварят очите за привилегированите.

Другият много спорен момент беше увеличаването на минималния осигурителен праг за земеделските и тютюнопроизводителите. От януари догодина той скача близо 4 пъти - от 65 лв. на 240 лв.

1300 стари коли задръстват столицата

Столичният инспекторат постави предупредителни стикери на 1300 излезли от употреба коли, които задръстват софийските тротоари. Колите трябва да бъдат предадени за рециклиране до 3 месеца от поставянето на стикерите, като собствениците ще получат съответните средства. Ако не направят това доброволно, ги грозят глоби до 500 лв. за физически лица и до 2000 лв. за юридически лица. По данни на Столичния инспекторат към юни тази година върху общински и държавни терени в София има над 2000 излезли от употреба коли.

Личните заеми за 10 г. назад вече ще се декларират в НАП

Всички заеми над 10 000 лв., които не са взети от банка, а от фирма или частно лице, трябва да се обявяват в годишната данъчна декларация, която се подава всяка година между януари и април. Освен тези заеми в нея ще трябва да се вписват и старите, но непогасени кредити на обща стойност над 40 000 лв., които са получени или раздадени през последните 10 години.

Предложението за деклариране на тези заеми тръгна от Министерския съвет, който го предложи като мярка за борба със сивата икономика в средата на октомври. Аргументът е, че редица съмнителни данъкоплатци оправдават незаконните си доходи със заеми от приятели и че фиктивните кредити между физически лица вече гонят космическите 2.7 млрд. лв.

Minden ötödik bolgár a szegénységi küszöbön

Jövőre minden ötödik bolgár ember a szegénységi küszöb környékén vagy alatt fog élni, derül ki a Világbank jelentéséből. Az elemzés szerint a 2,50 dollár/nap alatti jövedelemmel rendelkezők száma Bulgáriában a lakosság 4%-át fogják kitenni, ami 1%-kal több, mint az elmúlt két évben. A szegénységi küszöbön (napi 2,50-5 dollár) élők számának növekedése azonban komolyabb, 15 %-ról 19%-ra nő jövőre.

1300 öreg autó bénítja a fővárost

A fővárosi felügyelőség 1300 használaton kívüli autóra tett figyelmeztető matricát, amelyek eltorlaszolják a főváros járdáit. A matrica felhelyezését követő 3 hónapon belül ezeket az autókat a tulajdonosoknak el kell szállíttatniuk az autótemetőbe, ha ezt önként nem teszik meg, magánszemélyt 500, jogi személyt 2000 leva büntetéssel sújthatnak.

420 leva lesz a TB-járu-lék alapja

A minimális vállalkozói járulékalap 260 leváról 420 levára nő 2010-ben. A drasztikus emelést elsősorban az ellenzék kifogásolta, a török párt azt szerette volna, hogy a járulékalap továbbra is a régi szinten maradjon, míg a szocialisták az emeléssel egyetértenek, de a mértékével nem.

A másik vitatott kérdés a mezőgazdasági termelők és a dohánytermesztők TB-alapja volt. 2010 januárjától az ő esetükben a járulékalap 65 leváról 240 levára emelkedik.

Самотна елхица

Малката елхица стоеше самотна край големия път, който се спуска към града. Далечно зад нея се тъмнееше старата гора, където нощем виеха вълци, подскачаха катерички по оголените клонки, тичаха бързоноги зайци. Валеше. Хладните капки се оттичаха по иглиците на самотното дръвче като сълзи.

Зайчето, което носеше име Лъв без опашка, спря пред елхицата и повдигна учудено нагоре очи.

- Защо плачеш? - попита то.

- Защото съм малка и самичка. Наоколо няма нито едно дръвче. Зимният вятър ме огъва до земята. Вълчийят вой в гората ме плаши.

- Ти си едно глупаво дръвче - рече Лъв без опашка. - Защо не отидеш в гората? Там има вековни борове. Ще се подслониш под могъщите им клони, ще се потулиш на завет. Катеричките ще те замерят с шишарки. Те са много весели.

- Не мога - въздъхна елхицата.

- Защо?

- Защото съм закована на едно място. Имам корен.

Много пъти съм се мъчила да се отскубна и да се махна оттука. Ще ми се да слеза долу в овчарската колиба и да видя агънцата, които блеят много сладко, а най ми се ще да видя децата, които живеят в топли стаички, спят на креватчета, пият мляко и дърпат опашките на котките. Чудни неща ми разказва вятърът за тях и за бащите им, които работели в една фабрика с комин, висок до облаците.

- Значи, ти искаш да отидеш при ония смешни човечета, които имат само два крака? Добре, ще уредя тая работа - поклати глава Лъв без опашка. - В овчарската кошара има едно бяло агънце. То ми е приятелче. Ще го помоля да каже утре на овчаря, като тръгне за града, да те отсече и да те отнесе при децата.

- До края на живота си ще ти бъда благодарна, ако ми направиш тая добрина. Но ти не се ли боиш от овчарското куче?

- Мене не ме е страх, защото нося име Лъв, макар че съм без опашка.

Когато настана вечер и всички заспаха, Лъв без опашка слезе пред кошарата и почна да драци вратата с лапичките си.

- Кой е? - обади се отвътре бялото агънце.

- Аз съм - Лъв без опашка.

- Какво искаш?

- Слушай, ако си ми приятел, събуди овчаря в зори и му поръчай, като минава край самотната елхица, да я отсече и отнесе на децата!

- Добре - отвърна бялото агънце. - Друго?

- Друго няма. Лека нощ!

В зори то почна да блее толкова силно, че дигна на крак цялата кошара. Овцете се размърдаха, кучето залая, овчарят се пробуди, грабна ведрото и почна да дои мляко. Като напълни голямото ведро, той го натовари на каручката, впрегна кончето и потегли за града. На минаване край елхицата овчарят си спомни, че фабричният вратар му беше поръчал да занесе една елха за децата, затуй спря каручката, грабна секирата и отсече самотното дръвче с един замах и го хвърли върху ведрото.

Подир един час овчарят стигна във фабриката.

Вратарят пое елхицата, усмихна се и я отнесе в един голям салон, където имаше много столове, а по стените окачени портрети.

"Ей сега ще ме насече на парчета и ще ме хвърли в печката, за да ме изгори" - помисли си с ужас елхицата. Но вратарят не я изгори. Той ѝ направи кръстовидно стоило и я изправи наред салона. Цял ден елхицата стоя правичка. Надвечер дойдоха три девойки. Те донесоха свещички и най-чудни украшения: картинки, позлатени орехи, птичета. Почнаха да кичат елхицата и я накичиха тъй хубаво, че когато тя се погледна в насрещното огледало, цялата затрепери от вълнение. Под нея девойките наредиха подаръци за деца: обувки, чорапи, кукли, кончета, футболна топка и книги с картинки.

На Нова година подир пладне в големия светнал салон нахълтаха стотина деца. Те заобиколиха елхата и я загледаха очаровани. Свещичките пламтяха по клончетата, златните орехи грееха, птичетата се люлееха с разперени крилца.

Тогава елхицата рече със своето дървено гласче:

- Мили деца, аз съм най-щастливото дръвче на света.

Къде е моят приятел Лъв без опашка, да ме види?

- Тук съм! - извреся Лъв без опашка и раздвижи големите си уши зад големия прозорец. Той се беше покатерил върху купчината сгурия пред прозореца и наблюдаваше празника.

- Я вижте зайчето! - извика едно момиченце, което имаше на главата си качулка със заешки уши.

Всички погледнаха натам, но Лъв без опашка беше вече изчезнал.

- Ти си зайче! - весело се развикаха децата и се наредиха едно след друго, да си получат новогодишните подаръци.

Ангел Каралийчев

Сурвачката

Сурвачката има магически функции. Докосването до нея предпазва хората от беди, носи им здраве и дълголетие.

Тя се прави от прясно откършена дрянова или лескова клонка. Дрянът е символ на здраве и дълголетие. Той живее най-дълго и е най-якото растение след чимшира. Пъпките му са олицетворение на младостта и жизнеността, защото цъфва най-рано. Клонът от леска също има магическа натовареност. Леската се счита за кръстник на змията, а змията познава силата на билките, тя помага да се прогонят болестите. Сурвачка може да се направи и от клонка на плодно дръвче – слива, ябълка, круша, за да е сита годината, да се раждат деца и домашни животни. Най-добре е да има три разклонения. От срещуположните вейки се оформят три кръга. Те се завързват с цветни вълнени конци, защото вълната има апотропейна магическа сила и предпазва от болести. Сурвачката се

кичи със сребърни или златни монети. Те също имат защитна магическа сила, носят пожелание хората да бъдат здрави като метала и богати. Има обичай преди да започне гизденето на сурвачката, тя да “преспи” една нощ пред вратата на къщата, пред прозореца или на терасата, за да се изгонят всички зли сили и беди от дома. В дните преди Нова Година малките сурвакарчета научават сурвакарската благословия от по-възрастните.

А тя е:

“Сурва, сурва година
весела година,
зелен клас на нива,
голям грозд на лозе,
жълт мамул на леса,
червена ябълка в градина,
пълна къща с коприна
и с дечурлига,
живо-здро догодина,
догодина, до амина!”

Издание на Българското
републиканско самоуправление,
1093 Будапеща, ул. Лоняи 41

Редакция

Андреа Генат (главен редактор),
Моника Тютюнкова,
Светла Кьосева
Отговорен издател
Данчо Мусев

Издава се с подкрепата на Фонда
за национални и етнически
малцинства в Унгария, СБС и на
Българските самоуправления в
IV, V, VIII, IX, XIII, XIV, XV, XVIII,
XXI и XXIII район на Будапеща
и във Фелъшожолца, Печ, Сегед,
Халастелек, Дунахараста, Дуна-
кеси, Лорев, Мишколц, Дебрецен,
Сигетсентмиклош, Ерд и Естергом.

B o l g á r HÍREK

A Bolgár Országos Önkormányzat
(1093 Budapest, Lónyay u. 41) kiadványa

Szerkesztőbizottság

Genát Andrea (főszerkesztő),
Kjoszeva Szvetla, Tyutyunkov Mónika
Felelős kiadó
Muszev Dancso

Megjelenik a Magyarországi Nemzeti és
Etnikai Kisebbségekért Közalapítvány,
a FBÖ és a IV, V., VIII., IX., XIII., XIV., XV.,
XVIII., XXI. és XXIII. kerületi, valamint a
Felsőzsolcai, a Pécsi, a Szegedi, a Halász-
telki, a Dunaharaszti, a Dunakeszi, a Lórévi,
a Miskolci, a Debreceni, a Szigetszent-
miklósi, az Érdi és az Esztergomi Bolgár
Kisebbségi Önkormányzat támogatásával.
ISSN 14163098
MS Mester Stúdió, Globe Print Nyomda

Банска капама

Продукти: 700 г свинско месо, 700 г телешко месо,
600 г пилешко месо, 150 г сланина, 400 г кървавица, 2
бр. кисели зелки, червено вино, червен пипер, тесто
за намазване

Приготвяне: На дъното на пръстен гювеч се слагат 3-4 цели зелеви листа. Отгоре се нареждат зелеви сармички, направени от парченца свинско и телешко месо. Покриват се с пласт от ситно нарязано кисело зеле. Поръсва се с червен пипер и част от нарязаната на парчета сланина. Отгоре се слага нарязаното на хапки телешко месо, пак пласт кисело зеле, червен пипер и сланина. После се слага свинското месо, пласт кисело зеле, пилешкото месо, пласт кисело зеле. Отгоре се слага кървавицата, нарязана на едри парчета. Слага се виното и вода до средата на съда. Затваря се с капак и се намазва с тесто. Поставя се във фурната и се пече на умерен огън 3 часа. В началото се включва на силно, докато заври, а след това се намалява.

Banszkói kapama

Hozzávalók: 70 dkg sertéshús, 70 dkg marhahús, 60 dkg csirkehús, 15 dkg szalonna, 40 dkg véres hurka, 2 fej savanyú káposzta, vörösbors, piros paprika, tészta a fedőhöz

Elkészítés: Az agyagedény alját 3-4 káposztalevéllel kibéleljük. A tetejére tesszük a kis töltött káposztákat, amelyekbe néhány darabka sertés- és marhahúst teszünk. Az egészet apróra vágott savanyú káposztával borítjuk be, rászórjuk a piros paprikát és a kis darabkákra vágott szalonna egy részét. A tetejére egy sor kockákra vágott marhahús kerül, majd ismét savanyú káposzta, piros paprika és szalonna. A következő réteg a sertéshús, amit szintén savanyú káposztával borítunk be, majd a csirkehús és ismét savanyú káposzta. A tetejére tesszük a nagyobb darabokra vágott véres hurkát. Borral és vízzel felöntjük az edény feléig. Rátesszük a fedelét és tésztával lezárjuk. Forró sütőbe tesszük, amíg az étel felforr, majd lassú tűzön 3 óráig sütjük.

Международен конкурс за родени след 1980 г.

Програмата Музикални диалози в Европа обявява международен конкурс на тема Музика и памет. Темата на конкурса е музиката, тази жива памет на европейските народи. В него родените след 1980 г. граждани на Европа могат да участват с есе или друг писмен жанр. Какви следи е оставила музиката в хода на миграциите, в разгара на конфликтите, при преселението на народите и тяхното смешение. Как са повлияли събитията в Европа и имигрантите върху еволюцията на европейската музика? Как етническите малцинства съхраняват своята идентичност с помощта на музиката? Отговор на тези въпроси очакват организаторите на конкурса, а в разработката на темата могат да бъдат включени и аудиовизуални средства. Повече информация на www.danubemusicfestival.com.

Nemzetközi verseny 1980 után születetteknek

Zene és Emlékezet címmel nemzetközi versenyt hirdet a „Zenei párbeszédnek Európa emlékeiről” című projekt. Témája a zene, mint az Európában élő népek élő emlékezte. Esszé vagy más írott formában lehet jelentkezni az 1980 után született EU állampolgároknak. Milyen nyomot hagyott a zenében az emberek migrációja, a konfliktusok, a népek vándorlása és keveredése? Hogyan hatottak az Európában lezajló események és a bevándorlók az európai zene evolúciójára? Hogyan őrizték meg az etnikai kisebbségek az identitásukat a zene segítségével? Ezekre a kérdésekre várják a választ a pályázat kiírói audiovizuális eszközök bevonásával. Több információt a www.danubemusicfestival.com oldalon találnak.

Sales Trader Bulgarian with fluent English [ZFV-06]

Our client

Our client is one of the most prestigious firms in its highly specialized trading market, a sector worth 100 billion dollars a year in itself. The company has 10 years' experience in the field and its business covers the entire Central European region.

The role is based in Budapest, Hungary and would involve 3-5 days of travel a month in your market.

Tasks

As a Sales Trader you will be responsible for understanding the requirements of both existing and new clients, comprising of energy and industrial companies in your market. You will sell, arrange and close trading transactions with your client base and maintain relations with them mainly via telephone and personal meetings.

Requirements

If you have:

- Native or close to native Bulgarian and fluent English
- A degree in Economics or Finance, an enthusiastic approach and endless intellectual curiosity
 - 1-3 years of experience, preferably in Sales of financial or commodity products
 - Outstanding user knowledge of Excel
- The drive to work with leading banks, hedge funds and governments and also gain knowledge about the energy sector, Sales and trading

Then please do NOT send your cv BUT call us on + 36 1 336 2919 and ask for Zsuzsa Feig.

Advantageous
Hungarian knowledge

Автобусна линия до София

Българската фирма Туринг ООД открива автобусна линия по маршрута София – Будапеща и Будапеща – София.. Автобусът тръгва от София в 9.30 часа в понеделник, сряда и петък, от Будапеща тръгва от автогара Неплигет в 18.30 ч. четвъртък, петък и събота. Допълнителна информация и предварителна продажба на билети в Българския културен институт (1061 Будапеща, бул. Андраши 14, тел.: 269-4246).

Autóbuszjárat Szófiába!

A bolgár Touring Rt. Szófia-Budapest és Budapest-Szófia járatokat üzemeltet. Az autóbusz Szófiából 9.30 órakor indul hétn, szerdán és pénteken, Budapestről pedig 18.30 órakor indul a Népligeti Autóbusz-pályaudvarról csütörtökön, pénteken és szombaton.

További információ és jegyelővétel a Bolgár Kulturális Intézetben (1061 Budapest, Andrásy út 14., tel.: 269-4246)

На вниманието на българите от Халастелек!

Отец Стефан Мамаков, ще мине да ръси за здраве по къщите на 6 (сряда) и 7 (четвъртък) януари 2010 г. следобед.

БАБИНДЕН в Българския културен дом (Будапеща, IX кв., ул. Вагохид №62)

На 17 януари 2010 г. (неделя) от 15.00 часа ще се състои традиционният български празник, посветен на бабите-акушерки, на майчинството, на живота.

...и тази година:представяне на обичая, песни, танци, кулинарна изложба, богата програма, изненади

BÁBANAP a Bolgár Művelődési Házban (Budapest, IX ker., Vágóhíd u. 62)

2010. január 17-én (vasárnap) 15 órától a bábákat és szülésznőket, az anyaságot és az életet ünnepeljük a bolgár hagyomány szerint. ...mint minden évben: a hagyomány bemutatása, dalok, táncok, kulináris kiállítás, gazdag műsor, meglepetések

Програмата •• Program

Български културен дом

Bolgár Művelődési Ház

м е с е ц я н у а р и 2 0 0 9 г .

••

2009. január

- 6, сряда 10.00 **Йордановден** Богослужение в Българската православна църква „Св. св. Кирил и Методий”
- 13, сряда 17.00 **Малко театро** – Театрално ателие
- 13, сряда 18.00 **Киноклуб** „Дзифт” – Дебютиращият в киното изтъкнат български театрален режисьор Явор Гърдев получи наградата за най-добра режисура на 30-и Московски международен фестивал. Жюрието с председател знаменитата норвежка актриса Лив Улман удостои Гърдев с престижното отличие за филма „Дзифт”, екранизация на дебютния роман на Владислав Тодоров, „заради успешното съчетание на елементи на екшъна и на язвителна сатира, свързана със спомените на героя за негово то минало при тоталитарния режим в България през 60-те години на миналия век”.
- 17, неделя 15.00 **Бабинден**
- 20, сряда 18.00 **Литературно кафене** – Представяне на книгата „Мисия Лондон” на Алек Попов
"Романът "Мисия Лондон" според мен е най-смешната книга в новата българска литература. Толкова смешна, че накрая на човек му се доплаква." (Георги Цанков)
- 27, сряда 18.00 **Творчески клуб**
- 31, неделя 10.00 **Трифон Зарезан**
- 31, неделя 11.00 Зарязване на лозята в двора на църквата
- 31, неделя 14.00 Турнир по табла

- 6., szerda 10.00 **Vízkereszt** – Istentisztelet a Bolgár Ortodox Templomban
- 17.00 **Malko Teatro** – Színházi Műhely
- 13., szerda 18.00 **Filmklub** – Dzift
- 17., vasárnap 15.00 **Bábanap**
- 20., szerda 18.00 **Irodalmi Kávéház** – Alek Popov *Londoni misszió* című könyvének bemutatása
- 27., szerda 18.00 **Alkotók klubja**
- 31., vasárnap 10.00 **Trifon Zarezan**
- 11.00 Szőlőmetszés a templomkertben
- 14.00 Táblabajnokság

A rendezők a műsorváltoztatás jogát fenntartják. Az aktuális programról tájékozódjon a www.bolgarok.hu weboldalon
Организаторите си запазват правото за промени в програмата. За актуалните събития можете да се информирате на www.bolgarok.hu

Állandó programok

péntek 18.00
Bolgárnéptánc-oktatás

vasárnap 10.00-12.00
Játszóház gyerekeknek

minden hónap
első szerdája, 10.00
Nyugdíjasklub

февруари
••
február

- 3, сряда 17.00 **Малко театро** – Театрално ателие
- 10, сряда 18.00 Литературно кафене Представяне на книгата „Балада за Георг Хених” на Виктор Пасков
- 17, сряда 18.00 **Киноклуб** – „Развод по албански”
- 24, сряда 18.00 **Етнографски клуб** – Изработване на картиници
- 3., szerda 17.00 **Malko Teatro** – Színházi Műhely
- 10., szerda 18.00 **Irodalmi kávéház** – Viktor Paszkov – *Balada Georg Henihről* című könyvének bemutatása
- 17., szerda 18.00 **Filmklub** – Razvod po albanszki
- 24., szerda 18.00 **Néprajzi Klub** – Martenica készítés

ва ж н и а д р е с и ••

közérdekű címek

Magyarországi Bolgárok Egyesülete
1097 Bp., Vágóhid u. 62.
tel.: 216-6560

Bolgár Országos Önkormányzat
1093 Budapest, Lónyay u. 41.
tel.: 216-4210

Fővárosi Bolgár Önkormányzat
1093 Budapest, Lónyay u. 41.
tel.: 216-4211

Bolgár Köztársaság Nagykövetsége
1062 Bp., Andrássy út 115.
tel.: 322-0836, 322-0824

Szent Cirill és Szent Metód Bolgár Pravoszláv Templom
1097 Bp., Vágóhid u. 15.
tel.: 215-0039

Bolgár Nyelvoktató Kisebbségi Iskola
1093 Budapest, Lónyay u. 41.
tel.: 216-4210

Bolgár Kulturális Intézet
1061 Bp., Andrássy út 14.
tel.: 269-4246

Hriszto Botev Bolgár-Magyar Általános Iskola és Gimnázium
1062 Budapest, Bajza u. 44.
tel.: 474-0536, 474-0537

Bolgár Kétnyelvű Nemzetiségi Óvoda
1062 Budapest, Bajza u. 44.
tel.: 06 20 250-7339

Carevec Étterem és Hotel Rila
1097 Bp., Vágóhid u. 62.
tel.: 216-1797 és 216-1621